

Marti, 27 aprilie 2021

P9\_TA(2021)0124

## **Instituirea programului-cadru Orizont Europa – stabilirea normelor sale de participare și de diseminare \*\*\*II**

**Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 27 aprilie 2021 referitoare la poziția în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării unui regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (07064/2/2020 – C9-0111/2021 – 2018/0224(COD))**

**(Procedura legislativă ordinară: a doua lectură)**

(2021/C 506/25)

*Parlamentul European,*

- având în vedere poziția în primă lectură a Consiliului (07064/2/2020 – C9-0111/2021),
  - având în vedere avizele Comitetului Economic și Social European din 17 octombrie 2018 <sup>(1)</sup> și 16 iulie 2020 <sup>(2)</sup>,
  - având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 9 octombrie 2018 <sup>(3)</sup>,
  - având în vedere poziția sa în primă lectură <sup>(4)</sup> referitoare la propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2018)0435),
  - având în vedere propunerea modificată a Comisiei (COM(2020)0459),
  - având în vedere articolul 294 alineatul (7) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
  - având în vedere acordul provizoriu aprobat de comisia competentă în temeiul articolului 74 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere articolul 67 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere recomandarea pentru a doua lectură a Comisiei pentru industrie, cercetare și energie (A9-0122/2021),
1. aprobă poziția Consiliului în primă lectură;
  2. aprobă declarația comună a Parlamentului, a Consiliului și a Comisiei anexată la prezenta rezoluție;
  3. aprobă declarația sa anexată la prezenta rezoluție;
  4. ia act de declarațiile Consiliului și Comisiei anexate la prezenta rezoluție;
  5. constată că actul este adoptat în conformitate cu poziția Consiliului;
  6. încredințează Președintelui sarcina de a semna actul împreună cu Președintele Consiliului, în conformitate cu articolul 297 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
  7. încredințează Secretarului General sarcina de a semna actul, după ce s-a verificat îndeplinirea corespunzătoare a tuturor procedurilor, și de a asigura, în acord cu Secretarul General al Consiliului, publicarea sa în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*;
  8. încredințează Președintelui sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

<sup>(1)</sup> JO C 62, 15.2.2019, p. 33.

<sup>(2)</sup> JO C 364, 28.10.2020, p. 124.

<sup>(3)</sup> JO C 461, 21.12.2018, p. 79.

<sup>(4)</sup> Texte adoptate la 17.4.2019, P8\_TA(2019)0395.

Marți, 27 aprilie 2021

## ANEXĂ

**Declarație politică comună privind reutilizarea fondurilor dezangajate în cadrul Orizont Europa**

În cadrul declarației comune privind reutilizarea fondurilor dezangajate pentru programul de cercetare<sup>(1)</sup>, Parlamentul European, Consiliul și Comisia au convenit să pună din nou la dispoziție, în beneficiul programului de cercetare, în perioada 2021-2027, credite de angajament corespunzătoare unui quantum de până la 0,5 miliarde EUR (la prețurile din 2018) provenit din dezangajări, care rezultă din neimplementarea totală sau parțială a unor proiecte aparținând programului-cadru Orizont Europa sau predecesorului acestuia, Orizont 2020, astfel cum se prevede la articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul financiar. Fără a aduce atingere competențelor autorității bugetare și competențelor de execuție bugetară ale Comisiei, Parlamentul European, Consiliul și Comisia convin ca repartizarea orientativă a cuantumului respectiv să fie următoarea, până la:

- 300 000 000 EUR, la prețuri constante din 2018, pentru clusterul „Dimensiunea digitală, industrie și spațiu”, în special pentru cercetarea cuantică;
- 100 000 000 EUR, la prețuri constante din 2018, pentru clusterul „Climă, energie și mobilitate” și
- 100 000 000 EUR, la prețuri constante din 2018, pentru clusterul „Cultură, creativitate și societate favorabilă incluziunii”.

**Declarația Parlamentului cu privire la acordurile de asociere**

Articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (i) din TFUE prevede aprobarea Parlamentului European în cazul acordurilor de asociere în înțelesul articolului 217 din TFUE. În plus, condițiile care reglementează asocierea unei țări terțe la programul Orizont Europa fac adesea parte din astfel de acorduri de asociere. Pentru a-și da aprobarea, Parlamentul European trebuie informat imediat și pe deplin în toate etapele procedurii, în conformitate cu articolul 218 alineatul (10) din TFUE. În plus, pentru a asigura un control parlamentar adecvat, este necesar ca acordurile respective să acopere toate aspectele relevante ale relației Uniunii cu o anumită țară terță în ceea ce privește programul Orizont Europa.

Prin urmare, Parlamentul European se așteaptă ca, atunci când Consiliul adoptă o decizie în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE de stabilire a pozițiilor care urmează să fie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord care implică asocierea unei țări terțe la programul Orizont Europa, pozițiile respective să nu conducă la o eludare a cerinței de a obține aprobarea Parlamentului European prin însărcinarea organismului respectiv cu stabilirea aspectelor esențiale ale relației Uniunii cu o anumită țară terță în ceea ce privește programul Orizont Europa.

Prin urmare, Parlamentul European consideră că astfel de decizii ale Consiliului în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE, atunci când privesc părțile din acordurile de asociere referitoare la asocierea unei țări terțe la Orizont Europa, ar trebui menținute la un nivel absolut minim. În plus, în cazul în care adoptarea unei astfel de decizii a Consiliului este avută în vedere de negociatorul Uniunii sau de Consiliu sau de comitetul său special atunci când adresează directive negociatorului, Parlamentul European se așteaptă să fie informat imediat și pe deplin în toate etapele procedurii, inclusiv prin primirea unui aviz motivat cu privire la motivele pentru care adoptarea unei poziții în numele Uniunii de către un organism creat printr-un acord este necesară pentru realizarea obiectivelor Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în [Regulamentul privind programul Orizont Europa] și în [Decizia Consiliului de instituire a programului specific].

**Declarația Comisiei cu privire la considerentul 47**

Comisia intenționează să execute bugetul instrumentului Accelerator al CEI astfel încât să se asigure că sprijinul exclusiv sub formă de granturi pentru IMM-uri, inclusiv pentru întreprinderile nou-înființate, corespunde sprijinului acordat din bugetul instrumentului pentru IMM-uri din cadrul programului Orizont 2020, în conformitate cu termenii stabiliți la articolul 48 alineatul (1) și în considerentul 47 din Regulamentul privind programul Orizont Europa.

**Declarația Comisiei cu privire la articolul 6**

La cerere, Comisia intenționează să facă schimb de opinii cu comisia competentă din Parlamentul European cu privire la: (i) lista potențialilor candidați la parteneriate pe baza articolelor 185 și 187 din TFUE, care vor fi cuprinși în evaluări de impact (inițiale); (ii) lista misiunilor provizorii identificate de comitetele misiunii; (iii) rezultatele planului strategic înainte de adoptarea sa oficială și (iv) va prezenta și va partaja documente referitoare la programele de lucru.

<sup>(1)</sup> JO C 444 I, 22.12.2020, p. 3.

**Marți, 27 aprilie 2021**

### **Declarația Comisiei privind etica/cercetarea în domeniul celulelor stem – articolul 19**

Pentru programul-cadru Orizont Europa, Comisia Europeană propune ca deciziile privind finanțarea de către UE a cercetărilor pe celule stem embrionare umane să se bazeze pe cadrul etic aplicat în programul-cadru Orizont 2020.

Comisia Europeană propune aplicarea în continuare a acestui cadru etic deoarece a evoluat, în urma experienței, într-o abordare responsabilă a unui domeniu științific cu mult potențial și s-a dovedit a fi un cadru cu rezultate satisfăcătoare în contextul unui program de cercetare la care participă cercetători din multe țări cu reglementări foarte diverse în acest domeniu.

1. Decizia privind programul-cadru Orizont Europa interzice în mod explicit finanțarea de către Uniune a trei domenii de cercetare:

- activități de cercetare care urmăresc clonarea umană în scop de reproducere;
- activități de cercetare care urmăresc să modifice moștenirea genetică a ființelor umane și care ar putea face ca aceste modificări să devină ereditare;
- activități de cercetare destinate să creeze embrioni umani doar în scopul cercetării sau în scopul recoltării de celule stem, inclusiv prin intermediul transferului nucleului celulelor somatice.

2. Nu va fi finanțată nicio activitate interzisă de toate statele membre. Nu vor fi finanțate activități într-un stat membru în care acestea sunt interzise.

3. Decizia privind programul-cadru Orizont Europa și dispozițiile referitoare la cadrul etic care reglementează finanțarea de către Uniune a cercetărilor pe celule stem embrionare umane nu presupun în niciun caz o judecată de valoare cu privire la cadrul normativ sau etic care reglementează acest tip de cercetări în statele membre.

4. Atunci când solicită propuneri, Comisia Europeană nu solicită în mod explicit utilizarea celulelor stem embrionare umane. Utilizarea eventuală a celulelor stem umane, indiferent dacă sunt adulte sau embrionare, este lăsată la latitudinea oamenilor de știință în funcție de obiectivele pe care le urmăresc. În practică, fondurile din partea Uniunii destinate cercetărilor pe celule stem sunt utilizate în proporție net preponderentă pentru celule stem adulte. Nu există niciun motiv care ar justifica schimbarea acestei abordări în cazul programului Orizont Europa.

5. Fiecare proiect care propune utilizarea celulelor stem embrionare umane trebuie să fi trecut cu succes o evaluare științifică în cadrul căreia experți științifici independenți analizează necesitatea de a se utiliza respectivele celule stem pentru atingerea obiectivelor științifice stabilite.

6. Propunerile care trec cu succes această evaluare științifică sunt apoi supuse unei analize etice stricte, organizată de Comisia Europeană. În cadrul acestei analize etice se țin seama de principiile reflectate în Carta drepturilor fundamentale a UE și în convențiile internaționale pertinente, cum ar fi Convenția Consiliului Europei privind drepturile omului și biomedicina semnată la Oviedo la 4 aprilie 1997 și protocoalele sale adiționale, precum și Declarația universală privind genomul uman și drepturile omului adoptată de UNESCO. Un alt rol al analizei etice este de a verifica dacă propunerile respectă normele din țările în care se vor desfășura cercetările.

7. În anumite cazuri, se poate efectua o verificare etică în cursul desfășurării proiectului.

8. Fiecare proiect în cadrul căruia se vor utiliza celule stem embrionare umane trebuie să obțină aprobarea comitetului competent la nivel național sau local în materie de etică înainte de demararea activităților relevante. Trebuie respectate toate normele și procedurile de la nivel național, inclusiv cele privind aspecte precum consimțământul părinților, lipsa de stimulente financiare etc. Se va verifica dacă în proiect se menționează măsurile de autorizare și control ce trebuie luate de autoritățile competente din statul membru în care se vor desfășura cercetările.

9. O propunere care trece cu succes evaluarea științifică, analizele de etică de la nivel național sau local și analiza de etică de la nivel european va fi prezentată spre aprobare, în mod individual, statelor membre, acestea întrunindu-se sub forma unui comitet care acționează în conformitate cu procedura de examinare. Nu va fi finanțat niciun proiect în care se vor utiliza celule stem embrionare umane și care nu obține aprobarea statelor membre.

10. Comisia Europeană va depune în continuare eforturi pentru a face pe larg accesibile tuturor cercetătorilor rezultatele cercetărilor pe celule stem care au fost finanțate de Uniune, în beneficiul pacienților din toate țările.

Marți, 27 aprilie 2021

11. Comisia Europeană va sprijini măsuri și inițiative care contribuie la coordonarea și la optimizarea cercetărilor pe celule stem embrionare umane și care manifestă o abordare responsabilă din punct de vedere etic. În special, Comisia va sprijini în continuare un registru european al surselor de celule stem embrionare umane. Sprijinirea unui astfel de registru va permite monitorizarea celulelor stem embrionare umane existente în Europa, va contribui la maximizarea utilizării lor de către cercetători și poate contribui la evitarea generării inutile de noi surse de celule stem.

12. Comisia Europeană își va continua practica actuală și nu va prezenta comitetului care acționează în temeiul procedurii de examinare propuneri de proiecte care conțin activități de cercetare în urma cărora sunt distruși embrioni umani, inclusiv în scopul obținerii de celule stem. Excluderea de la finanțare a acestei etape de cercetare nu împiedică finanțarea de către Uniune a etapelor următoare care implică celule stem embrionare umane.

#### **Declarația Comisiei cu privire la articolul 5**

Comisia ia act de compromisul la care au ajuns colegiitorii cu privire la formularea articolului 5. În opinia Comisiei, programul specific privind cercetarea în domeniul apărării menționat la articolul 1 alineatul (2) litera (c) este limitat la acțiunile de cercetare din cadrul viitorului Fond european de apărare, în timp ce acțiunile de dezvoltare sunt considerate în afara domeniului de aplicare al prezentului regulament.

#### **Declarația Comisiei cu privire la drepturile omului în legătură cu articolul 16 alineatul (1) litera (d)**

Comisia subscrie pe deplin la respectarea drepturilor omului, astfel cum se prevede la articolul 21 al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană: „Uniunea depune toate eforturile pentru a dezvolta relații și a construi parteneriate cu țările terțe și cu organizațiile internaționale, regionale sau globale care împărtășesc principiile prevăzute la primul paragraf”. Cu toate acestea, Comisia regretă includerea „respectării drepturilor omului” în setul de criterii pe care țările terțe trebuie să le îndeplinească pentru a fi eligibile pentru asocierea la program în temeiul articolului 16 alineatul (1) litera (d). Pentru niciun alt program al UE din viitorul cadru financiar multianual nu s-a considerat necesară includerea unei trimiteri atât de explicite, deși este evident că UE încearcă să urmărească o abordare coerentă în relațiile sale externe cu țările terțe în ceea ce privește protecția drepturilor omului, în cadrul tuturor instrumentelor și domeniilor sale de politică, abordare pe care Comisia ar trebui să o urmeze în ceea ce privește punerea în aplicare a acestei dispoziții.

#### **Declarația Consiliului**

Consiliul invită Comisia să asigure cea mai mare implicare a Consiliului pe parcursul negocierilor vizând acorduri de asociere a unor țări terțe la programe ale Uniunii, inclusiv la programul-cadru pentru cercetare și inovare al UE, Orizont Europa, în conformitate cu articolul 218 din TFUE. În acest scop, Consiliul poate desemna un comitet special în consultare cu care se desfășoară negocierile, inclusiv cu privire la conceperea și conținutul unor astfel de acorduri, în conformitate cu articolul 218 alineatul (4) din TFUE.

În această privință, Consiliul reamintește principiul cooperării loiale între instituțiile UE, prevăzut la articolul 13 alineatul (2) a doua teză din TUE, precum și jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a UE cu privire la articolul 218 alineatul (4) din TFUE, potrivit căruia Comisia trebuie să furnizeze comitetului special toate informațiile și documentele necesare pentru monitorizarea progreselor înregistrate în cadrul negocierilor, cum ar fi, în special, obiectivele generale anunțate și pozițiile adoptate de celelalte părți pe parcursul negocierilor, în timp util înainte de reuniunile de negociere, pentru a permite formularea de opinii și de indicații referitoare la negocieri<sup>(2)</sup>.

În cazul în care există deja acorduri de asociere a unor țări terțe la programe ale Uniunii care includ o autorizație permanentă pentru Comisie de a stabili termenele și condițiile specifice aplicabile fiecărei țări în ceea ce privește participarea sa la un anumit program și în cazul în care Comisia este asistată în această sarcină de un comitet special, Consiliul reamintește că Comisia trebuie să acționeze în consultare cu comitetul special respectiv în mod sistematic pe parcursul procesului de negociere, de exemplu prin partajarea proiectelor de texte înainte de reuniunile cu țările terțe relevante și prin furnizarea de informații și raportări periodice.

În cazul în care există deja acorduri de asociere a unor țări terțe la programe ale Uniunii, dar în cazul cărora nu este prevăzut niciun comitet special, Consiliul consideră că, în mod similar, Comisia ar trebui să colaboreze în mod sistematic cu Consiliul și cu grupurile sale de pregătire pe parcursul procesului de negociere la stabilirea termenelor și condițiilor specifice pentru asocierea la Orizont Europa.

---

<sup>(2)</sup> A se vedea hotărârea din 16 iulie 2015, Comisia/Consiliul, C-425/13, EU:C:2015:483, punctul 66.

**Mărti, 27 aprilie 2021**

### **Declarația Comisiei privind cooperarea internațională**

Comisia ia act de declarația unilaterală a Consiliului, pe care o va lua în considerare în mod corespunzător, în conformitate cu tratatul, cu jurisprudența Curții de Justiție a UE și cu principiul echilibrului instituțional, atunci când va consulta comitetul special în temeiul articolului 218 alineatul (4) din TFUE.

### **Declarația Consiliului cu privire la articolul 5**

Consiliul reamintește că din articolul 179 alineatul (3), coroborat cu articolul 182 alineatul (1) din TFUE, rezultă că Uniunea poate adopta un singur program-cadru multianual care să stabilească toate activitățile de cercetare și de dezvoltare tehnologică ale Uniunii. Prin urmare, Consiliul este de părere că Fondul european de apărare menționat la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul de instituire a programului-cadru pentru cercetare al Uniunii, Orizont Europa, care acoperă atât activitățile de cercetare, cât și cele de dezvoltare tehnologică ale fondului respectiv, este un program specific de punere în aplicare a programului-cadru în sensul articolului 182 alineatul (3) din TFUE și intră în domeniul de aplicare al regulamentului de instituire a programului-cadru respectiv.

---